

VÍŤAZSTVO NAD HRIECHOM

TEXT NA TENTO TÝŽDEŇ: Rim 6

ZÁKLADNÝ VERŠ

Lebo hriech nebude panovať nad vami, veď nie ste pod zákonom, ale pod milosťou. (Rim 6,14)

Keď Pavol vysvetlí podstatu našej záchrany a myšlienku ospravedlnenia z viery, prechádza k ďalším dôležitým otázkam: „Ak nás naše skutky nemôžu zachrániť, prečo sú dôležité? Prečo sa vôbec zaoberať otázkou hriechu a nášho správania?“

Na tieto otázky dáva odpoveď šiesta kapitola. Pavol v nej hovorí o tom, čo kresťania niekedy nazývajú „posvätenie“ – teda o procese, keď nás Božia milosť premieňa a pomáha nám k víťazstvu nad hriechom.

Aj keď autor v liste slovo „posvätenie“ nepoužíva, veľmi výstižne a detailne opisuje práve túto problematiku. Sústreďuje sa na veľmi zaujímavý aspekt spasenia, ktorý bol často chápaný nesprávne a skreslene. Chce ukázať, že myšlienka víťazstva nad hriechom v našom živote nie je v rozpore s úžasným evanjeliom o Božej milosti a spasení vierou bez našich vlastných zásluh.

MILOŠŤ A ZMENA ŽIVOTA

Čo teda povieme? Máme zotrvať v hriechu, aby sa rozmnožila milosť? Určite nie! Mohli by sme my, ktorí sme zomreli hriechu, v ňom ešte žiť? Alebo neviete, že všetci, čo sme boli pokrstení v Krista Ježiša, boli sme pokrstení v jeho smrť? Krstom sme teda spolu s ním boli pochovaní v smrti, aby sme tak, ako bol slávou Otca vzkriesený z mŕtvych Kristus, aj my vstúpili na cestu nového života. Ak sme sa s ním stali podobní v jeho smrti, budeme mu podobní aj vzkriesením. Ved' vieme, že náš starý človek bol spolu s ním ukrižovaný, aby bolo zneškodnené telo hriechu, aby sme už viac neboli otrokmi hriechu... Tak aj vy usudzujte, že ste mŕtvi hriechu, ale žijete Bohu v Ježišovi Kristovi. (Rim 6,1-11)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

V piatej kapitole Pavol zdôraznil, že „kde sa rozmohol hriech, tam sa ešte väčšmi rozmohla milosť“. (5,20) Chcel tým ukázať veľkosť Božej lásky a povzbudiť tých, čo sa domnievajú, že na ich hriech už Božia milosť nestačí. Zároveň sa však snaží v ďalších veršoch zabrániť tomu, aby jeho slová neboli pochopené nesprávne.

Svoje slová o víťaznom živote začína myšlienkou, že ako kresťania by sme nemali hrešiť hlavne preto, že sme zomreli hriechu. Krst ponorením do vody symbolicky predstavuje pohreb „starého človeka“ ovládaného hriechem. Ak je naše „telo ovládané hriechem“ raz a navždy mŕtve a pochované, potom už neslúžime hriechu. Z „vodného hrobu“ vstane nový človek v Kristovi, ktorý má nového Pána a začína žiť nový život.

Kristus, ktorý za nás zomrel, znovu vstal. Smrť už nad ním nemá moc. Podobne aj pokrstený kresťan zomrel hriechu. Hriech nad ním už nevládne ako otrokár. Každý kresťan však vie, že hriech sa z jeho života nevytratí vynorením z vody. Svojím spôsobom prežívame trvalý zápas o to, aby sa zaslúbenia o víťazstve stali prostredníctvom viery realitou v našom živote. No aj v prípade zlyhania je tu stále nádej, že tam, kde zvíťazil hriech, znovu sa rozmáha i Božia milosť. Akú inú nádej by sme mali v živote?

APLIKÁCIA

- ❏ Ako sa v tvojom živote prejavuje moc hriechu? Zmenilo sa niečo tvojím krstom? Čo je pre teba v čase zápasu s pokušením nádejou a povzbudením? Ako nerezignovať, keď sa človek zmieri s tým, že všetci sme hriešni a nedokonalí ľudia?

HRIECH — KRUTÝ OTROKÁR

Nech teda nekraľuje hriech vo vašom smrteľnom tele. Neposlúchajte jeho žiadosti... (Rim 6,12)

Slovo „kraľovať“ ukazuje, že hriech sa správa ako vládca, kráľ. Chce úplne ovládať náš život a panovať nad nami.

Keď Pavol hovorí, aby hriech nekraľoval v našom smrteľnom tele, poukazuje na to, že ospravedlnený kresťan sa má *rozhodnúť*, že kráľom jeho života už nebude hriech, ale Ježiš. V takomto prípade plní svoju úlohu vôľa a chcenie človeka.

„Musíš pochopiť skutočnú silu vôle. Je to vedúca sila v človekovi, moc rozhodovania a voľby. Boh dal ľuďom možnosť voľby a je na nich, aby ju uplatnili. Nemôžeš si zmeniť srdce, sám nemôžeš odovzdať Bohu svoje city, môžeš sa však rozhodnúť slúžiť mu. Môžeš mu odovzdať svoju vôľu. On potom bude pôsobiť na tvoje chcenie i skutočné konanie podľa svojej dobrej vôle. Takto sa celá tvoja prirodzenosť dostane pod moc Kristovho ducha. Tvoje city sa sústredia na neho, tvoje myšlienky budú v súlade s ním.“ (CK 33; SC 47)

Verš 12 v pôvodnom texte doslova hovorí, že nebudeme plniť túžby alebo žiadosti svojho smrteľného tela. Túžiť môžeme po veciach dobrých i zlých. Ak v našom živote vládne hriech, prirodzene túžime po veciach, ktoré sú zlé. Nie je v našej moci týmto túžbam odolať. Len v pevnej viere v Kristovo zaslúbenie o víťazstve môžeme prežiť vyslobodenie a víťazstvo nad hriechom, ktorý sa stal naším tyranom.

Slovo „teda“ na začiatku Pavlovej vety odkazuje na to, čo povedal predtým – zvlášť na verše 10 a 11. Pokrstený človek žije pre Boha. To znamená, že Boh sa stal stredobodom jeho nového života. Takýto človek slúži Bohu – nemôže zároveň slúžiť aj hriechu.

OSOBNÉ
ŠTÚDIUM

? Zamysli sa nad uvedeným citátom z knihy *Cesta ku Kristovi o ľudskej vôli a schopnosti rozhodovať sa*. Snaž sa v priebehu najbližších 24 hodín vnímať, ako využívaš túto Bohom danú schopnosť pri rôznych príležitostiach, keď sa musíš rozhodovať. Využi túto príležitosť na modlitby a prosby za to, aby ti Boh pomohol jeho vzácny dar správne využívať.

APLIKÁCIA

NIE STE POD ZÁKONOM

Lebo hriech nebude panovať nad vami, veď nie ste pod zákonom, ale pod milosťou. (Rim 6,14)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Tento verš patrí medzi kľúčové pasáže listu Rimanom. Azda preto ho mnohí používajú ako argument, ktorým chcú dokázať, že Desatoro – najmä prikázanie o svätení soboty – bolo zrušené.

Z kontextu je však takmer zrejmé, že text to nehovorí. Prečo by totiž Pavol v predošlých kapitolách hovoril toľko o hriechu, keby zákon, ktorý hriech definuje, už neexistoval? To by predsa nedávalo nijaký zmysel.

Pavol hovorí, že človek, ktorý žije „pod zákonom“ – teda spolieha sa na jeho nariadenia a vidí v nich cestu k záchrane – bude aj ďalej žiť pod vládou hriechu. Naopak, ten, kto sa spolieha na Božiu milosť, prežíva víťazstvo nad hriechom, pretože Boží zákon je napísaný do jeho srdca a Duch Svätý ho bude v živote viesť. Prijatť Krista za svojho Záchrancu, byť ním ospravedlnený, prijatť krst ako obraz „pochovania“ starého života a vstať k novému životu – to všetko je súčasťou procesu, ktorého dôsledkom je zvrhnutie hriechu z trónu nášho života.

Je však zrejmé, že aj človek, ktorý o sebe tvrdí, že je „pod milosťou“, no napriek tomu žije vedome v zjavnom nesúlade s Božou vôľou, môže očakávať len odsúdenie. „Pod milosťou“ žije človek, ktorý prežil z Božej milosti a vďaka Ježišovej obeti skúsenosť toho, že bol zbavený odsúdenia, ktoré nám hriech priniesol. Vďaka tomu môžeme byť vyslobodení z otroctva hriechu a žiť novým životom.

APLIKÁCIA

? Na čo sa v živote skutočne spoliehaš? Môžeš povedať, že ťa zmenila Božia milosť? Kedy sa stalo zaslúbenie „nového života“ skutočnosťou aj v tvojom živote? Ak ešte nie, čo ti v tom bráni?

NEDÁ SA SLÚŽIŤ DVOM PÁNOM

Či neviete, že ak sa niekomu oddávate za poslušných otrokov, ste otrokmi toho, koho poslúchate – buď otrokmi hriechu, ktorý vedie k smrti, alebo otrokmi poslušnosti, ktorá vedie k spravodlivosti? Ale vďaka Bohu, že vy, ktorí ste boli otrokmi hriechu, stali ste sa zo srdca poslušnými tomu učeniu, ktoré vám bolo zverené. Boli ste oslobodení od hriechu a stali ste sa otrokmi spravodlivosti. (Rim 6,16-18)

Prečo tu Pavol hovorí tak „čiernobielo“? Naozaj je život taký vyhranený? Neexistuje nejaká tretia možnosť, ako prežiť svoj život?

Po tom, čo Pavol predstavil hriech ako „kráľa“, pridáva ďalšiu ilustráciu – hriech je otrokár, ktorý od svojich otrokov vyžaduje bezvýhradnú poslušnosť. Dodáva však, že človek si môže vybrať, kto bude jeho pánom. Môže slúžiť hriechu, ktorý vedie k smrti, alebo môže slúžiť spravodlivosti, ktorá vedie k večnému životu. Tretia možnosť neexistuje. Sú len dve možnosti, pretože existujú len dva večné údely – večný život, alebo večná smrť.

Všimni si, že text dáva do súvisu poslušnosť s kresťanským učeníom (doktrínou). Kresťania v Ríme poznali princípy kresťanskej viery a riadili sa nimi. Podľa Pavla aj správne učenie, ktoré jeho duchovní súrodenci „zo srdca“ poslúchali, zohralo svoju úlohu v tom, že sa stali „otrokmi spravodlivosti“. (v. 18)

Niektorí kresťania hovoria, že učenie v podstate nie je dôležité – to hlavné je láska. Je to však príliš zjednodušený pohľad. Nesprávne pochopenie Božieho posolstva môže mať tragické dôsledky. Už v predchádzajúcich úlohách sme si všimli, ako vážne sa Pavol zaoberal problémom falošného učenia, ktoré zaplavilo galatský zbor. Preto by sme si aj dnes mali dávať pozor, aby sme neznižovali význam správneho kresťanského učenia.

OSOBNÉ
ŠTÚDIUM

? Rozdiel medzi otrokom hriechu a otrokom spravodlivosti je nesmierne veľký. Zdá sa ti, že aj po krste stále podliehaš hriechu? Znamená to stratu spasenia? Prečítaj si 1 Ján 1,8-2,1. Premýšľaj na modlitbe o povzbudení, ktoré ti tieto slová prinášajú.

APLIKÁCIA

OVOCIE MILOSTI — POSVÄTENIE

Hovorím ľudským spôsobom pre slabosť vášho tela. Ved' ako ste vydávali svoje údy do služby neprávosti a na páchanie nečistoty a neprávosti, tak teraz vydávajte svoje údy do služby spravodlivosti na posvätenie. Lebo keď ste boli otrokmi hriechu, boli ste slobodní od spravodlivosti. Aký osôh ste mali vtedy? Teraz sa za tie veci hanbíte. Lebo ich koncom je smrť. Teraz však, oslobodení od hriechu, stali ste sa otrokmi Boha a máte svoje ovocie na posvätenie a nakoniec večný život. Lebo mzdou hriechu je smrť a darom Božej milosti je večný život v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi. (Rim 6, 19-23)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Pavol hovorí, že veľmi dobre pozná ľudské „slabosti“. Ved' sám prechádzal rovnakými zápasmi. Znovu apeluje na dar našej slobodnej vôle a schopnosť rozhodnúť sa odovzdať svoj život do rúk nového pána – Ježiša Krista.

Najznámejším veršom tejto pasáže je zrejme verš 23, ktorý hovorí o smrti ako odplate za hriech. To je samozrejme pravda. Kontext 6. kapitoly však poukazuje predovšetkým na to, že hriech je krutý a zlý pán, ktorý svojich otrokov klame a namiesto mzdy im prináša smrť.

Je zaujímavé, že slúžiť jednému pánovi znamená byť oslobodený od nadvlády toho druhého. Znovu preto stojíme pred rozhodnutím – slúžiť jednému, alebo druhému. „Zlatá stredná cesta“ neexistuje.

Byť vyslobodený z otroctva hriechu však neznamená byť už bezhriešny, nezápasit s hriechom a nikdy nepadnúť. Skôr sa tým chce povedať, že hriech nad nami už „nekráľuje“, aj keď jeho vplyv vo svojom živote stále pozorujeme. Napriek tomu sa môžeme držať nádherných zaslúbení o víťazstve.

Táto pasáž predstavuje dôležitú výzvu pre tých, ktorí slúžia hriechu. Tento tyran nás núti konať hanebné veci – a nakoniec ako mzdu ponúka smrť. Rozumný človek by preto mal túžiť po vyslobodení z jeho moci. Naopak, tí, ktorí slúžia spravodlivosti, sa môžu radowať z večného života. Večný život však nie je „mzdou“ ani „odplatom“ za ich život, ale dar Božej milosti. Ak by si mysleli, že si večný život niečím zaslúžili, unikla im podstata evanjelia.

APLIKÁCIA

- 2** Pokús sa vlastnými slovami vyjadriť podstatu toho, o čom Pavol hovorí v uvedenom texte. Premýšľaj, ako sa to môže stať realitou aj v tvojom živote.

PODNETY NA PREHÍLBENIE

„Ježiš nepovolil hriechu, ani jedinou myšlienkou neustúpil pokušeniu. Aj tu sme nasledovať jeho príklad. Kristova ľudská prirodzenosť bola spojená s božskou; na boj ho pripravila stála prítomnosť Ducha Svätého. Kristus prišiel, aby sme sa mohli stať účastníkmi božskej prirodzenosti. Dokiaľ sme s ním spojení vierou, hriech nás neovládne. Boh vedie našu ruku viery, aby sme ňou mocne uchopili Kristovo božstvo a dosiahli dokonalý charakter.“ (TV 76; DA 123)

„Pri krste sa zaväzujeme k tomu, že chceme prerušiť svoje spojenie so satanom a svoje srdce i myseľ odovzdať do služby šírenia Božieho kráľovstva... Otec, Syn i Duch Svätý sa zas zaväzujú k tomu, že budú spolupracovať s posvätenými ľudskými nástrojmi.“ (6BC 1075)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ PREMÝŠĽANIE

1. Napriek všetkým týmto úžasným zaslúbeniam o víťazstve nad hriechom aj ako znovuzrodení kresťania stále vnímame prejavy našej hriešnosti, slabosti a zvrátenosti. Ako je to možné? Je v tom rozpor? Prečo?
2. V triede sa podelte o svoje skúsenosti s tým, čo pre vás Kristus urobil, ako zmenil váš život a dal vám nové víťazstvá.
3. Niet pochýb o tom, že jadrom posolstvom evanjelia je to, čo pre nás Kristus urobil. Aké nebezpečenstvo nám však hrozí, ak táto úžasná myšlienka zatieni pravdu o tom, že Ježiš chce niečo urobiť aj v nás, že nás chce meniť na svoj obraz? Prečo je dôležité vyvážiť tieto dva aspekty Božieho diela?